

A. Nuotio

1.4.2021

1(6)

Suomen Soodakattilayhdistys ry

YMPÄRISTÖTYÖRYHMÄN KOKOUS 2/2021

AIKA 30.3.2021 klo 13.00 – 14:05

PAIKKA Teams

LÄSNÄ

Kari Saari	UPM-Kymmene Oyj, Pietarsaari, PJ
Anna Riikka Nickull	Metsä Fibre Oy
Katri Sihvo-Jokitöyrä	AFRY Finland Oy, Vantaa
Tiina Keipi	Valmet Technologies Oy, Tampere
Jukka Röppänen	Andritz Oy, Helsinki
Kaarina Fagerholm	Eurofins Lactium Oy, Espoo
Anna Nuotio	AFRY Finland Oy, Vantaa, siht.
Henna Hietanen	AFRY Finland Oy, Vantaa (osan aikaa)

JAKELU:

Julkaisu: Soodakattilayhdistyksen kotisivulla

Tiedote: Hallitus, Yhdyshenkilöt, Ympäristötyöryhmä

Sihteeristö

1 POISSAOILOILMOITUKSET

Kurt Sirén
Oskari Frösén
Teemu Klemetti

Oy Sirra Ab, Kirkkonummi
AFRY Finland Oy, Vantaa
Stora Enso Oyj, Imatra

2 ASIALISTA

3 MUUTOKSET TYÖRYHMÄSSÄ

Jarmo Mansikkasalon siirtyessä hallituksen toimintaan mukaan, Tiina Keipi siirtyy Jarmon tilalle Valmetin edustajaksi.

4 EDELLISTEN KOKOUKSIEN PÖYTÄKIRJAT

Pöytäkirja 1/2021 käytiin läpi ja hyväksyttiin muutoksitta.

5 KÄYNNISSÄ OLEVAT PROJEKTIT

5.1 [Hajukaasujen polttosuosituksen päivitys](#)

Tausta:

Viime vuosina tapahtuneiden hajukaasuonnettomuuksien takia yhdistys käynnisti esiselvitystyön hajukaasujärjestelmien turvallisuuden parantamiseksi. Kirsi Hovikorven tekemässä esiselvityksessä todetaan, että yhdistyksen nykyinen suositus ei käsittele ollenkaan hajukaasujen keräilyä, jossa suurin osa onnettomuuksista tapahtuu.

Tavoite:

Päivittää yhdistyksen hajukaasusuositus, revisio C (edellinen päivitys B tehtiin 2012-2014).

Tilanne: Työryhmä työstää raporttia pienissä erissä kerrallaan etäyhteyksin, aktiivisuus on ollut hyvällä tasolla.

Työryhmän pitää vielä käsitellä luku 12 Vaaranarvioinnissa huomioitavaa. Työryhmä arvioi, että kyseinen kappale saadaan käsiteltyä toukokuun lopussa.

6 MUUT HANKKEET

6.1 Meesauunin päästöt vaihtoehtoisilla polttoaineilla

Tavoite:

Selvittää meesauunissa käytettävien polttoaineiden vaikutusta savukaasuvirtaan/päästöihin. Keskustelu biopolttoaineiden käytöstä ja päästöistä alkaa, kun BREF-dokumenttia päivitetään. Tutkittaisiin seuraavia polttoaineita:

- Kaasutuskaasu esim. kuoren kaasutus
- Biomassa esim. sahanpuru
- Ligniini
- Vety
- Verrokit: maakaasu ja polttoöljy

Toteutus:

Tehtaille lähetettävä kyselylomake, tehdasdata sekä haastattelu.

Tilanne:

Hallitus hyväksyi työn joulukuun kokouksessa. Työhön oltiin saatu mukaan myös kahdeksas tehdas ja AFRY:n tarjoustä päivitettiin tämän mukaisesti. Hallitus hyväksyi päivitetyn hinnan maaliskuun kokouksessa.

Sihteeristö oli myös kokoustanut maaliskuun alussa Ruotsin yhteyshenkilön kanssa mahdollisuudesta tehdä yhteistyötä ruotsalaisten tehtaiden kanssa. Yhteyshenkilö oli luvannut toimittaa listan yhteistyöhaluisista tehtaista maaliskuun loppuun mennessä, mutta Ympäristötyöryhmän kokoukseen mennessä yhteistyötä ei oltu saatu varmistettua. AFRY:n tarjouksessa on vielä optio datan käsittelyyn, mikä voidaan mahdollisesti lunastaa myöhemmin.

Työn tekijä Henna Hietanen AFRY:stä oli saapunut työryhmän kokoukseen esittelemään työn tilannetta. Kyselylomake oltiin saatu takaisin kuudelta tehtaalta kahdeksasta, vaikka aikaraja lomakkeen palauttamiseen oli mennyt. Pääosin myös haastattelut oltiin pidetty lomakkeiden lähettäneiden tehtaiden kanssa ja haastattelut olivat menneet hyvin. Työryhmä päätti, että puuttuville tehtaalle annetaan lisää aikaa 20.4.2021 asti, mutta jos tähän mennessä lomakkeita ei ole saatu, niin kyseisiä tehtaaita ei sisällytetä mukaan tutkimukseen. Kokouksessa sovittiin, että Henna lähettää raportin työryhmälle kommentoitavaksi 21.5.2021 mennessä. Työryhmä antaa kommentit raporttiin erillisessä kokouksessa 1.6.2021. Työn valmistuminen venyy kesäkuulle johtuen lomakkeiden viivästymisestä.

Lisäksi keskusteltiin, että mahdolliset epävarmuudet tehtaiden mittaustavoissa (osalla tehtaista tarkat jatkuvatoimiset mittaukset ja osalla pistemäinen näytteenotto) tulisi sisällyttää raportin tulosten analyysissä. Lisäksi keskusteltiin, että päästöt tulisi ilmoittaa 6 %-happipitoisuudessa mittausepävarmuusvähentämättömänä ja tähän tulisi kiinnittää huomiota mm. haastatteluissa.

6.2 Valmistautuminen BAT Reference-dokumentin päivitykseen

Tausta: BAT Reference-dokumentti tullaan päivittämään tulevaisuudessa ja työryhmässä nähtiin tarpeelliseksi alkaa valmistautua tulevaan päivityskierrokseen. Työryhmän mielestä tulisi avata keskustelu Metsäteollisuus ry:n kanssa valmistautumisesta ja roolijaosta sen suhteen, miten SKY voi auttaa valmistautumistyössä.

Toteutus: Keskusteluaiheita Metsäteollisuus ry:n kanssa olisivat ainakin normaaliajona määrittäminen ja mittaus tietojen käsittelyyn liittyvät asiat. Tällä hetkellä poikkeustilanteet on määritetty BAT:ssa, mutta esimerkiksi soodakattilan kuorman jokainen tehdas saa määrittää itse, mikä saattaa aiheuttaa eriarvoisuutta tehtaiden ja maiden välillä. Mittausdatan kerääminen on tällä hetkellä toteutettu kansallisesti ainakin Suomessa, mutta eri maiden välillä ei ole yhtenäistä datan verifiointimenetelmää edustavuuden varmistamiseksi. Lisäksi työryhmä nosti esille mahdollisuuden, että tulevaisuudessa mittausdatan tulisi olla aiempaa tarkempaa. Olisikin järkevää kysellä SKY:n jäsenyhteisöiltä etukäteen kuinka mittaus hoidetaan tällä hetkellä.

Tilanne: Hallitus kannatti ajatusta avata keskustelu Metsäteollisuus ry:n kanssa. SKY tarjoaa apuaan relevanteilta osin, mutta pitäytyy poissa edunvalvontatyöstä.

Työryhmä totesi, että seuraaviin asioihin tulisi kiinnittää huomiota:

- Erityishuomiota kiinnitettävä typen oksideihin ja hiukkaspäästöihin
- Meesauuniin fossiilivapaiden polttoaineiden vaikutus (mm. kuoren kaasutuksen tuotekaasu, sahanpurun tuotekaasu)
- Mittausten raportointi yhtenäisesti Euroopan välillä, koska maitten välissä on suuria eroja
- Tehtaan häiriötilanteiden vaikutuksien huomioiminen
- Hajukaasujen poltossa tulisi ottaa huomioon poltetaanko laimeita ja väkeviä. Nykyisellään tätä ei huomioida.
- Puulajin vaikutus
- Lipeän kuiva-ainepitoisuuden huomioiminen tarkemmin
- Häkä
- Kloorikaasu ja metallit

Sihteeristö piti Teams-palaverin 9.9.2020 Metsäteollisuus ry:n Fredrik Blomfeldtin kanssa. Palaverissa käytiin läpi työryhmässä esille tulleita keskustelunaiheita ja erityisesti haluttiin kuulla näkeekö Metsäteollisuus ry tiettyjä uhkakuvia seuraavalle päivityskierrokselle.

Vielä Metsäteollisuus ry:llä ei ollut tietoa milloin seuraava päivitysprosessi käynnistyy ja onko se teollisuudelle yhtä raskas kuin aiempi kierros. Metsäteollisuus näkee, että kysessä voisi olla ajallisesti ja työmäärällisesti kevyempi kierros. Tärkeänä aiheena nähtiin vaihtoehtoiset polttoaineet ja YTR:n Meesauunin vaihtoehtoiset polttoaineet projekti olisi tähän erinomaista valmistautumista. He myös näkivät, että energiatehokkuusvaatimuksi ei todennäköisesti voida välttää seuraavalla kierroksella.

Lisäksi aiemmalla kierroksella tultiin lopputulemaan, että häiriötilanteita ei haluttu määritellä tarkemmin, koska tässä nähtiin olevan riski joka päästörajojen tiukentumiselle. Metsäteollisuus ry myös näki, että häkä, kloorikaasu ja metallirajat tulevat varmasti esille seuraavalla kierroksella, koska muissa BREF:eissä näihin ollaan jo otettu kantaa.

Syksyn palaverissa sovittiin, että sihteeri Anna Nuotio tiedustele 2020 ja 2021 vuoden vaihteessa tilannetta uudestaan BAT BREF kierroksen käynnistymisestä Metsäteollisuus ry:ltä. Sihteeri oli tiedustellut Fredrik Blomfeldilta tammikuussa sekä maaliskuussa tilannetta, mutta toistaiseksi yhteyttä ei oltu saatu muodostettua.

Työryhmässä heräsi myös keskustelua meneillään olevasta Bio-BAT hankkeesta. Tarkoituksena on valmistautua seuraavaan BAT BREF kierrokseen kuvaamalla uusia vaihtoehtoisia malliprosesseja ja käymällä niitä viranomaisten kanssa yhdessä läpi.

7 MUUT ASIAT

Sihteeri tiedotti, että yhdistys pitää toukokuussa webinaarin missä esitellään yhdistyksen opinnäytetyöpalkinnon saajien diplomitöitä.

Aiemmin työryhmässä oltiin käyty keskustelua E-RPTR ohjeistuksesta erityisesti raskasmetallien suhteen. Sihteeri oli luvannut tutkia onko mittauksille yhtenäistä ohjeistusta tai koontia miten mittauksia tehdään. Sihteeri oli löytänyt muutaman vanhan raportin liittyen mittauksiin:

- Soodakattiloiden raskasmetallitaseet, Loppuraportti perustuen diplomityöhön, Freya Böök, Jukka Konttinen, Mikko Hupa, Åbo Akademi, 2006
- Ohjeistuksia päästömittausten laadunvarmistukseen Suomessa: SFS-EN 14181:n tulkinta ja raskasmetallien näytteenotto, Tuula Pellikka, Tuula Kajolinna & Olli Antson, VTT Oy, 2017

Soodakattiloiden raskasmetallitaseet-työstä löytyi referenssipitoisuuksia eri tehtailta eri raskasmetalleille. Lisäksi olisi mielekästä selvittää onko dioksiinille, furaanille ja PAH-yhdisteille referenssipitoisuuksia ja ohjeistusta mittaustavasta. Työryhmä totesi, että työryhmän tulisi tutkia lisää aihepiiriä seuraavaan kokoukseen.

Myös muita mahdollisia projektiaihioita kaivattaisiin Ympäristötyöryhmään ja keskusteltiin, että työryhmä pohtii aihioita seuraavaan kokoukseen. Puheenjohtaja nosti myös esille, että jos projektiehdotuksia ei saada aikaiseksi, niin mahdollisesti työryhmä voisi järjestää kevyemmän webinaarin, missä voitaisiin tuoda esille ajankohtaisia asioita tai joku työryhmän jäsen voisi esitellä oman erityisosaamisensa piirissä tiettyä aihepiiriä.

8 SEURAAVA KOKOUS

Työryhmä päätti sopia ylimääräisen kokouksen 1.6.2021 Meesauuni-työn raportin kommentointia varten.

Syksyn palaverit alustavasti sovittu 1.9.2021 ja 17.11.2021.

Vakuudeksi

Anna Nuotio